

Stanovisko Rady Centra pro výzkum výživy, metabolismu a diabetu k iniciativě požadující zákaz energetických nápojů pro děti a mladistvé do 16 let věku

Rada Centra pro výzkum výživy, metabolismu a diabetu podporuje iniciativu požadující zákaz energetických nápojů pro děti a mladistvé do 16 let věku. Důvodem je fakt, že tyto nápoje obsahují sacharózu a kofein a často také další stimulanty, jako taurin a guaranu. Napříč Evropou je známo, že tyto nápoje s oblibou konzumují především adolescenti. Denní vysoká spotřeba těchto nápojů může způsobit kardiovaskulární problémy, poruchy spánku či gastrointestinální problémy. Dlouhodobý konzum těchto nápojů zvyšuje příjem energií bohatých látek, což je z hlediska prevence obezity zásadně nevhodné. Dětská obezita je problém, který v současné době představuje základní zdravotní riziko, které si člověk nese do dalšího života a jednoznačně souvisí s budoucím rizikem aterosklerózy a jejích komplikací, tedy infarktu myokardu, cévních mozkových příhod a dále se zvýšeným rizikem řady nádorových onemocnění. Obsah kofeinu v nápoji při dlouhodobém a nadměrném používání vede k poruchám pozornosti dětí se všemi důsledky pro duševní zdraví.

Zákaz prodeje těchto nápojů dětem a mladistvým již existuje v některých zemích Evropské unie, např. v Polsku, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku, Litvě a Lotyšsku. Velká Británie o zákazu diskutuje či zákaz připravuje. V dalších zemích pak existují aktivity zaměřené na výrobce, prodej a značení těchto výrobků. Evropský parlament se touto otázkou také zabývá a připravil rozsáhlý materiál.

Protože konzum těchto nápojů adolescenty narůstá, považuje Rada Centra pro výzkum výživy, metabolismu a diabetu tento jev za závažný veřejně zdravotnický problém. Rozhodla se proto připojit k iniciativě požadující zákaz prodeje i konzumu pro děti a mladistvé do 16 let věku.

Za Radu Centra pro výzkum výživy, metabolismu a diabetu 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy

prof. MUDr. Jan Gojda, Ph.D., vedoucí

doc. MUDr. Pavel Dlouhý, Ph.D., tajemník

prof. MUDr. Michal Anděl, CSc., FCMA, člen

V Praze 2. července 2026